

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Deležniki „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Kmetje, pazite in sodite!

Celjska Narodna stranka je dne 24. t. m. na glavnem strankinem zboru v Mariboru, kjer so bili zbrani njeni najveljavnejši zaupniki iz vseh krajev, storila sklep, da je pripravljena pri volitvah iskati zveze tudi s socialdemokracijo proti primerni odškodnini.

Ko so naši listi prinesli poročilo, da je dr. Kukovec v Brežicah kričal „Rajši Čobala (kandidata socialdemokratov) nego dr. Benkoviča (kandidata Slovenske kmečke zveze)!“ — takrat je bil ves liberalni tabor še ogorčen nad takim načelom in dr. Kukovec je preklical naša poročila. Med tem je minolo par tednov in isti dr. Kukovec je razglasil strankin sklep, da so liberalci proti primerni odškodnini (zastonj ti ljudje res nič ne storijo) pripravljeni, iti pri volitvah tudi s socialdemokracijo.

S tem sklepom je Narodna stranka z obžudovanja vrednim pogumom prerezala zadnjo nit, ki jo je še vezala s kmetom. Če še odslej govori o svoji skrbi in prijaznosti do kmeta, je to le gola hinavščina. Kdor gre rajši s socialdemokratom, nego s pristašem Kmečke stranke, nima več pravice govoriti, da ljubi kmeta, da mu je sploh kaj na kmečkem stanu.

Kdor se brati s socialdemokracijo, je sovražnik kmečkega stanu, ker je tudi socialdemokracija načelna nasprotnica vseh srednjih stanov, torej tudi kmečkega. Na razvalinah srednjih stanov hoče socialdemokracija osnovati bodočo socialistično državo, za to pa ne more in ni prijateljica srednjih stanov. Evo dokazov iz ust njih voditeljev in vodilnih listov!

Socialdemokracija, s katero se sedaj bratsko objema naša Narodna stranka, uči o kmetu:

Voditelj Bebel je govoril v nemškem državnem zboru dne 27. aprila 1894: „Mi ne moremo in ne bomo majhnega posestnika rešiti.“

Voditelj Sipel je na vatislavskem shodu (1895) govoril: „Kmetu se ne sme pomagati, za kmeta se ne smejo skleniti varnostne postave. Kmet še mora priti bolj v bedo in pomanjkanje, takrat še to komaj prišel v našo armado.“

Glavno nemško glasilo socialdemokratov „Vorwärts“ je pisalo dne 6. dec. 1891: „Niti v misel nam ne pride, da bi podpirali kmete, če si hočejo ohraniti lastninsko pravico do zemlje. Zetev ne pripada kmetom, ampak vsem ljudem; lastninske pravice do zemlje nima nihče.“

Karl Marks, ustanovitelj socialdemokracije, pa piše v svojem glavnem delu „Das Kapital“, 13. pogl., da je kmečko gospodarstvo najbolj leno in najneumnejše.

S stranko torej, ki razširja take nauke o kmetu, sklepa Narodna stranka politično prijateljstvo. Nobena stranka, ki hoče kmetu dobro, ne more skleniti zveze s socialdemokracijo, ker je sicer sama neprijateljica kmečkega stanu.

Kmetje, sodite sedaj sami, koliko vam je zaupati v celjsko stranko in koliko verjeti njenim besedam, kadar govori o kmetu!

Kaj mislijo liberalci o kmetu?

Zdaj pred volitvami se vsiljujejo naši liberalci od Narodne stranke kakor podrepne muhe kmetom ter jim zatirajo svojo veliko ljubezen. Narodna stranka je dala naučiti celo enega svojih pristašev (dr. Božiča), da hodi okoli po deželi z govorom o kmečkem stanu. Toda kadar ni volitev in se zaradi ljubih glasov ni treba laskati kmetu, takrat govori in pišejo naši liberalci celo drugače o kmetu in kmečkemu stanu. Kakor je „Narodni List“ tedensko glasilo štajerskih liberalcev, tako je „Slovenski Narod“ dnevno glasilo štajerskih in drugopokrajinskih slovenskih liberalcev. In v tem listu najdemo dovolj gradiva za dokaz, kako slovenski liberalci mislijo o kmetu. Samo nekaj vzgledov! Poslušajmo liberalno sodbo o kmetu:

„Naše kmečko ljudstvo še ni zrelo za nikako javno delovanje. Takemu ljudstvu dati v roke splošno volilno pravico, je ravno tisto, kakor če bi se dala otroku v roke nabita puška.“

„Kar dandanes naš kmet misli, ni za nič.“

„V gospodarstvo se vtika naš kmet z nevednostjo novorojenega otroka. Duševna revščina našega

kmeta je neznosna; ne vidi nič, ne sliši nič, ne občuti nič, prav kakor hlod je, ki se potem razreže v farovške deske.“

„Naše kmečko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.“

„Naš kmet je k večjemu polčlovek.“

„Naše ljudstvo je v resnici bolno, na njegovem telesu se kaže grda otekline, ki preti vsak hip zastrupiti se tisto malo krvi, ki se pretaka po izsušenemu telesu slovenskega naroda.“

„Naš kmet je hudobno otroče.“

To so nekateri glasovi iz liberalnega tabora na Kranjskem. Kako sodijo štajerski liberalci o kmetu, se nam je treba spomniti samo na celjski shod, kjer so imenovali kmete: zarukance, smrkoline, farške riti, farške podrepnike. Na mariborskem shodu so dobili kmetje od liberalcev naslov: fanatizirani backi.

In ti ljudje vabijo kmete v svoj tabor, jih hočejo organizirati kot „neodvisne kmete“ ter z njihovo pomočjo priti do svojih sebičnih političnih ciljev.

Ali se bodo kmetje dali izrabljati od liberalcev? Nikdar!

Kmetje ven iz liberalnega tabora Narodne stranke in skupaj v Kmečko zvezo!

Politični ogled.

— **Naš cesar odstopi?** Pred kakimi 14 dnevi so izvedli listi, da je bil naš prestolonaslednik popolnoma tajno v Berlinu in da je tam obiskal nemškega cesarja. Ker je bil obisk tako tajen, začeli so ugibati, kakšen namen je imel ta obisk. Listi so pisali, da je prestolonaslednik bil zaradi zasebnih opravkov na Dunaju, a je porabil to priliko, da je obiskal tudi nemškega cesarja. Seveda „zasebnih opravkov“ noče nihče verjeti. Inozemski listi pišejo, da namerava cesar Franc Jožef odstopiti, oziroma prepustiti prestolonasledniku vladno nekako kot namestniku ali sovladarju. S tem namenom je bil baje v zvezi tajni obisk.

— **Socialdemokrati sovražniki vere.** Socialdemokrati vedno trdijo, da niso nasprotniki vere in s tem zvabijo marsikaterega nerazsodnega v svoj tabor. Ko ga pa enkrat imajo v svoji sredini, ga tako dolgo hujskajo proti veri in duhovnikom, da začne tudi sam psovati čez vero in potem je še-le popolen socialdemokrat. Kako zagrizeni nasprotniki vere so, kaže sledeče: V Karlovi cerkvi v Rimu so delali med pridigo medklice in nemir, da je moralo priti vojaštvo na pomoč in razgrajati odstraniti. To zopet priča, kako lažnjiva je točka socialdemokratskega programa: Vera je zasebna stvar.

— **Socialdemokrati se norčujejo iz sv. popotnice!** V nedeljo dne 17. m. m. je na socialnodemokratičnem volilnem shodu v Cirknici na Kranjskem govoril socialnodemokratski kandidat Kopač iz Trsta in se norčeval iz sv. popotnice! Navzoči sodrugi so se režali in krohotali.

— **Nemci proti Poljakom.** Nemška država je sedaj izdala poročilo o delovanju naselbinskega društva, ki ima namen, kupovati od Poljakov posestva in jih dajati za nizko ceno Nemcem. Po tem poročilu je izdala država 450 milijonov mark (1 marka 1.20 K) v te namene in sedaj je še dovoljenih 200 milijonov mark. Koliko gorja bi lahko utešili s temi milijoni, namesto da jih porabijo v sredstva, ki izvabljajo samo kletev in sovraštvo. Tudi avstrijski Nemci imajo jednako društvo „Südmarko.“

— **Španski kralj jetičen.** Te dni pričakujejo na španskem dvoru — prestolonaslednika. Ob enem se javlja iz Madrida, da je španski kralj bolehen in da je skoro gotovo jetičen, kakor je bil njegov oče. Ako se bo mnenje potrdilo, bo kralj pustil vladanje in se šel zdraviti, vlada bo na izročena regentu.

Razne novice.

* **Naš list izhajal bo med časom volilne borbe dvakrat na teden v torek in petek.** Toda vsled tega mu ostane naročnina ista kakor doslej. Somišljeniki, pridobivajte nam novih naročnikov.

* **Somišljeniki pozor!** Opozarjamo somišljenike, da morajo biti volilni imeniki razporejeni v občinski pisarni 14 dni! Imenike je možno vpogledati vsak dan ob tistih urah, ki jih določi okr. glavarstvo in ki se morajo javno razglasiti. Somišljenike prosimo, naj natančno pazijo, če so vsi naši volilci zapisani pravilno (krstno, rodbinsko ime in stan) v volilnem imeniku ali če ni zapisan kdo, ki nima volilne pravice. Zoper vsako nepravilnost naj se takoj vloži reklamacija.

* **Sadjarska in vinarska šola v Mariboru.** Piše se nam: Kako tužne razmere vladajo na tej šoli, presega že vse meje. To šolo obiskujejo večinoma sami slovenski učenci, istotako tudi sadjarske in vinarske tečaje. In vsled teh par Nemcev (oziroma nemčurjev) se ne sliši v šoli nobena slovenska beseda. Tega pa je kriv ravnatelj Zweifler, ki je zagrizen nasprotnik slovenščine. On skrbi tudi za to, da učitelji, ki razumejo slovenski, ne smejo govoriti z učenci slovenski. Učencem pa je sploh prepovedano, med seboj slovenski govoriti. Tako se dela na šoli, ki je namenjena za slovensko Spodnje-Štajersko in za katero plačujemo tudi mi davek. Učenci se morajo z nemščino ubijati, namesto da bi se učili strokovnih predmetov. Na ta način izgubijo mnogo časa. Letošnjo spomlad se je udeležilo nad 30 fantov in mož sadjarskega in vinarskega tečaja. Od teh sta bila samo dva Nemca, vsi drugi so bili Slovenci, ki so se večinoma prav dobro zavedali svoje narodnosti. Med udeleženci je bil že ne več mlad človek, sin slovenskih starišev, ki ni niti znal dobro nemški, a vendar se je šulil k Nemcem in je sploh Slovencev svoje nemčurske zobe kazal. Kričal je nad Slovenci: Kaj iščete tukaj na nemški šoli in nemški zemlji? Kaka neumna predrznost! To je zopet znamenje, kako potrebna nam je slovenska kmetijska šola. Potem bo pa ta šola prazna!

* **Samo psovaje!** „Slovenski Narod“, starejši bratec „Narodnega Lista“, grdo psuje udeležence shoda Kmečke zveze v Laškem trgu. Pravi, „da so bili večinoma otroci, fantje in drugi moški z alkoholom omračenim duhom“, „da Kmečka zveza ni imela niti pet treznih kmetov na shodu“, zborovalce imenuje „ljudi z omračenim duhom, katere je privedla na shod le prilika, da se pošteno opijani in razgrajajo.“ — Kmetje, tako Vas tisti psujejo po listih, ki se Vam na shodih laskajo. Napodite s pasjim bičem take hinavce od sebe!

* **Sestanek zaupnikov Slov. kmečke zveze v brežiški okolici** se je vršil v torek 19. m. m. Došlo je okrog 80 mož, med njimi več županov. Prišlo je tudi nekaj nepovabljenih pristašev „narodne stranke“ med njimi o. Jože Petrišič iz St. Lenarta; ker so želeli tudi pristop, dovolil sem ji je, ker zaupniki niso imeli ničesar skrivati pred njimi. Dr. Benkovič je kratko razjasnil pomen sestanka in pobijal nekatere neresnice, katere trosi „narodna stranka“ o namenih kmečke zveze in o govorniku. Nato se je oglašil k besedi g. Jože Petrišič, ki je pa začel tako vezati naučen otrobe, da ga kmetje niso hoteli več poslušati. Sele posredovanju predsedništva se je posrežilo, napraviti mir. Odgovorjal mu je korenito dr. Benkovič; zavrnil je očitanje klerikalizma kmečke zveze in vprašal g. Petrišiča: „Kaj pa je to klerikaliec?“ Petrišič se nekoliko pomišljuje (najbrže se na to ni pripravil, oziroma ga niso pripravili) ter blekne: „klerikaliec je oni, ki Boga moli?“ V Petrišičevi koži bi tedaj nikdo ne bil rad; od vseh strani zabuči smeh in slišijo se klici: „A tako! Oho! Ali ti ne moliš Boga, ker praviš, da nisi klerikaliec?“ Petrišič se izgovarja, da on tudi v cerkev hodi in izgine s pozorišča med splošnim smehom. Nato se je izvolil v okrajni odbor načelnikom g. Podvinški st. iz Globokega, podnačelnikom pa župna Lajpuh in Volavšek ter Franc Agreš iz Pišec; določili so se zaupniki za vse vasi okraja in določil se je red volilnih shodov po posameznih važnejših krajih; član glavnega odbora Kmečke zveze je g. Mart. Pajdaš, župan v Pletterji.

* **Mi in učiteljsvo.** Ptujsko učiteljsko društvo je izreklo našemu listu svoje ogorčenje, ker baje napadamo učiteljski stan. To je neresnica, katero odločno zavračamo. Mi nismo in ne bomo nikdar napadali učiteljskega stanu, ker je to proti našemu prepričanju, da smo tuintam mahnili po nemškutarjih in liberalcih med učitelji, to pa je vendar političnem listu dovoljeno, ki povsod in vselej ob-

soja nemškutarijo in liberalizem. Zakaj pa se ptujsko učiteljsko društvo ne zgame, če „Popotnik“, „Učiteljski Tovariš“, „Narodni List“, „Domovina“, „Slovenski Narod“ itd. napadajo katoliško-narodno naznanje in katoliško-narodno pristaše. Bodimo pravični in ne enostranski! Predvsem pa resnico!

* **Dr. Benkoviča neodpušljivi greh.** Pred nedavnim je dr. Benkovič prišel po opravkih v Trbovlje. Oglasil se je tudi pri svojem znanu kaplanu gosp. L. Ta ga je predstavil svojemu župniku, vrlému narodnjaku, in ker je bilo ravno opoldan, je dr. Benkovič sprejel povabilo h kosilu. To je občutljive živce naših liberalcev tako razburilo, da so se v dveh člankih „Nar. Lista“ zgražili nad tem in se — stavimo glavo — še bodo. Mi bi liberalce spomnili samo na to, kolikokrat so že oni uživali gostoljubnost istega g. župnika, včasih celo nepovabljeni, pa jim tega nihče ni štel v greh. S takimi malenkostmi skušajo narodovci izpodkopati dr. Benkoviču zaupanje pri ljudstvu, a dosegli bodo s tem ravno nasprotno. Ljudstvo gotovo ne mara za poslanca sovražnika duhovščine. Dr. Benkoviču pa nasvetujemo, da, ko pride zopet v Trbovlje, gre k pristašu Narodne stranke, Fortēju, kjer ima zdaj neka nemška gled. družba predstave, ter napravi poklon naši liberalni inteligenci, ki hodi ob večerih tako pridno tja kazat svojo narodnost. Morda pride potem tudi pri njih v milost.

* **Celjani proti dr. Korošcu.** Za agitacijo proti dr. Korošču morajo plačevati tudi davkoplačevalci. Tajnik okrajnega zastopa Oroslov Kušec pošilja uradno in poštine prosto županstvu v volilnem okraju dr. Korošca besedilo za plakate, v katerih pozivljajo Celjani, (ki so zopet neodvisni kmetje) volilce na zaupen shod, ki se bo vršil pri Ciganu na belo nedeljo in kjer bo liberalna stranka pod krinko „neodvisnih kmetov“ postavila dr. Korošču protikandidata. Da tiči za celo stvarjo Narodna stranka, dokazuje spletko z „neodvisnimi kmeti“, s katero hujska ta stranka proti Kmečki zvezi; jasno pa je to tudi iz lista, ki je bil priložen besedilu: „Kmeti, ki bodo ta oklic podpisali, nimajo s tem nikakoršnih stroškov.“ Vsakdo ve, posebno v rogaškem in šmarskem okraju, da Kušec stroškov ne bode plačal. Za njim stoji celjski advokatje. Kmetje, ne dajte se motiti od ljudi kakor je Kušec kajti noče vas storiti neodvisnih, ampak še le prav odvisnih od celjskih doktorjev in liberalnih učiteljev — kakor sta Strmšek in Ferlinec. Kušec je rabil za agitacijo tudi razmnoževalni stroj. Čegavega? Sam ga nima! Ali je vse to zahrbtno delovanje tudi „ljudska volja“?

* **Nezaslišana predrznost!** Kako liberalna stranka farba javnost, presega vse meje. Na zaupnem shodu, pri zaprtih vratih v Mariboru je postavila liberalna stranka Glaserja kandidatom za Maribor desni breg, v svojem glasilu „Nar. List“ pa pravi, da bo podpirala kandidata neodvisnih kmetov, namreč Glaserja. Vsi vemo, da „neodvisni kmetje“ nikdar niso postavili Glaserja kandidatom. Kako torej more stranka skleniti, da bo podpirala kandidata, ki so ga postavili „neodvisni“ kmetje. To je nesramna liberalna farbarija! Najprej si izbere in postavi stranka kandidata, potem pa pove: „Neodvisni kmetje“ so si ga postavili. Tako se je zgodilo z Rošem, Roblekom, Ježovnikom in sedaj z Glaserjem.

* **Sramnjejo se** — divjih prizorov, ki so jih uprizorili Roblekovi pristaši na Jožefovo v Celju in „Nar. List“ hoče najhujše liberalne izbruhe, kakor pljuvanje, utajiti. Zaman! Na tisoče kmetov je priča divjanju Roblekovi pristašev, to se ne da utajiti! Tudi zveze s socialdemokrati se sramujejo in jo hočejo utajiti. Ne mi, ampak njih dnevnik „Slovenski Narod“ z dne 27. marca piše o tej zvezi: Narodna stranka je pripravljena, paktirati (skleniti zvezo) s socialdemokrati proti primerni kompenzaciji (odškodnini).

* **Olikani dr. Božič.** Celjski advokatski koncipient dr. Božič, katerega je liberalna stranka določila, da hodi z enim govorom o kmečkem stanu po Sp. Stajerskem, se je baje na shodu v Vuzmetineh izrazil, da je treba pljuniti pred vsakega, ki bere „Slov. Gosp.“ Mi pozivljamo dr. Božiča, da naj najprej pred seboj pljune, ker tudi čita naš list, potem pa naj gre pljuvat pred naše naročnike. Dr. Božič bo si prej izpljuval svoja pljuca, nego pride do zadnjega naročnika.

† **Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik** v Gorici se najiskrenejše zahvaljuje za prispevek iz Maribora. Darovali so: Slovenske gojenke gospodinjke šole v Mariboru 2 K; gg. A. Rabusa, cand. fil. 120 K; F. Kotnik, stud. fil. 1 K; F. Jerovšek, c. kr. prof. 2 K; g. dr. F. Kovatič, prof. teol. 4 K; g. dr. A. Medved, c. kr. prof. 10 K; g. gosp. J. Kavčič, c. kr. prof. 4 K; g. dr. Firbas, c. kr. notar 5 K; g. L. Koprišek, c. kr. prof. v p. 3 K; gđc. T. Pöschl 2 K; gg. dr. Rosina, odvetnik, 10 K; dr. Kac, zdravnik, 5 K; dr. L. Pivko, c. kr. prof. 3 K; B. Matek, c. kr. prof. 3 K; dr. L. Poljanec, c. kr. prof., 2 K; I. Belle, pot. učitelj, 1 K; dr. M. Potočnik, c. kr. prof., 2 K; gđ. gg. dr. A. Korošec, urednik, 10 K; K. Hribovšek, stolni prošt, 2 K; J. Majcen, kanonik in prof., 4 K; J. Voh, kanonik, 2 K; dr. J. Hohnjec, prof. teol., 5 K; J. Zidanšek, rav. sem. 5 K; dr. A. Jerovšek, c. kr. prof., 5 K; A. Čížek, veroučitelj, 3 K; F. Bohák, kaplan, 2 K; F. Simončič, kaplan, 4 K; Haubenreish, knezošk. vr. 2 K; F. Trop, korvikar, 2 K; Moravec, stolni župnik, 5 K; gđc. A. Majcen 1 K. — Skupaj 11320 kron.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V Mariboru je 4491 volilcev. — Kakor se govori, bodo Slovenci postavili lastnega kandidata. V Mariboru postavijo štiri stranke svoje kandidata: Vsenemci, nemški krščanski socialci, socialdemokrati in Slovenci. — Mesto namerava sezidati pri treh ribnikih veliko kopališče.

m **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Tukajšnji volilci iz Kumen, Krecenbaha, Rotenberga in L. hna so navdušeni za kandidata g. Pišeka, ki kandidira na programu „Kmečke zveze“; obsojajo pa nečuvveno početje Celjske stranke mladih advokatov, koncipientov in liberalnih učiteljev, ki „po ovinkih“ deluje proti Pišekcu in mu postavlja protikandidata v osebi Viktorja Glaserja iz Ruš. G. Viktor je tukaj sicer dobro znana oseba, saj kupuje pri nekterih posestnikih tudi deske in drugo lesnino, pa da bi ga kdo smatral za zmožnega, zastopati v državnem zboru naše koristi, tega še nismo slišali. Mi le pomilujemo g. Viktorja, ker ne sprevidi, kako ga dr. Kukovec zlorablja. Zakaj pa Kukovec sam ne nastopi kot kandidat ali kak njegov sodrug iz Celja, ali kak učitelj? Ker znajo, da v tem okraju nihče ne zmaga proti Pišekcu; zato se nočejo blamirati, ampak hočejo to blamažo milostno prepustiti svojemu zaupniku Viktorju. G. Viktor! če si ti dovezet za nas posestnike, ki smo večinoma kmeti, kandidiraj na podlagi „Kmečke zveze“, ne pa Celjske narodne stranke, ali pa se pridruži in deluj za Pišeka, ne pa za Kukovca, Spindlerja in Lesjaka, ki te le blamirajo. G. Viktor! mi te imamo radi, saj nam deske še precej dobro plačaš, a zavoljo tega še te ne bomo volili; ampak ker te imamo radi, te ravno zagadelj nočemo voliti, da ti prihranimo od narodovcev ti ponujamo blamažo. Brez blamaže si nam vedno drag in ljub, s blamažo na obrazu nam več ne bo deš dopadel.

m **Slov. Bistrica.** Uradni dan okrajnega glavarstva bo tukaj dne 4. t. m.

m **Št. Lenart v Slov. gor.** Uradni dan okrajnega glavarstva je tukaj dne 11. aprila t. l.

m **Pobrezje pri Mariboru.** Sicer je že stara stvar, da se preroku domačemu ne verjame toliko, nego onemu, ki je priromal iz tujine, tudi sosedov kruh baje bolj diši, nego domači, če tudi je morda naš boljši in če ga pri sosedu sploh dobiš, vendar se zdrznem zopet se obrniti na Vas, dragi Pobrezani, v kojih se nadejam najti še iskrico odkritosrčne in dobre volje, s prošnjo, da premislite, kar ste čitali iz našega kota v našem listu in vzamete tudi na rešeto, — a ne prerodko — kar bi Vam rad danes prinesel. Vem da znate že vsi naprej, da se zaganjamo v ono nemško trdnjavo, ki stoji na nekdanji Halčevi njivi — v šulferajnsko šolo. Vpraša se, če je pravično, da se nam vsili taka šola; o namenu šulferajnske se je že razpravljalo. Trdimo lahko, da našo šolo obiskuje najmanj polovico otrok, ki nemški sploh ne znajo; večina jih je pač takih, ki znajo slovenski bolje nego nemški, samo nemške pa lahko na prstih naštejemo. Pouk v šoli je pa izključno nemški — torej za par onih Slovencev se mora večina Slovencev uklanjati. Toda reče se: naši otroci naj se nauče tudi nemški; res je dobro, če zna kedo dobro več jezikov, zlasti pa tukaj blizu mesta. Jasno pa je, da otroci, ki ne razumejo nič nemški, zastoj sede v taki šoli, če tudi so morda saj toliko nadarjeni, kakor njih nemški tovariši; na tak način otrok izgubi veselje do šole in do učenja, kar je tudi prav lahko umevno; kedo izmed teh otrok še potem pogleda kako nemško knjigo, ko je zapustil šolo, na kar je že čakal s trepetajočim srcem; doma govore slovenski — brati in pisati pa ne znajo ne slovenski — pa tudi nemški ne, da bi zadostovalo. Kako težko se taka poparjena duša potem spet zbistri, je razvidno pač najlože, če se kedo izmed takih polovičarjev upa na gimnazijo ali realko ali kam drugam; voda se le skali, družega nič, tam je le dobro ribiti. na tak način se povzga jajo le nerazsodni polovičarski značaji. Koliko časa se zgubi v ljudski šoli, če učitelj strmoglavi s svojo nemščino vedno naprej o kakem predmetu, katerega bi samo z jedno slovensko besedo raztolmačil, o čemur govori zastoj cele ure. Toda Bog varuj, slovenske besede v pobrezki šoli; saj je še otrokom med seboj prepovedano govoriti slovenski; še celo v šoli si zdrzne učitelj vcepljati v otroško dušo sovražstvo do vsega, kar je slovensko. Otroci to povejo doma, če tudi se še morda ne zavedajo. Kako čudno pač mora biti ono družinsko življenje, kjer morajo stariši poslušati, kako njih otroci lomijo spakdrano nemščino, ter se jim prezgodaj odvajajo na tak način; to mora pač redkokdaj obroditi dober sad. Z učenjem nemščine zgube naši otroci premnogo časa, katerega bi lahko porabili za stvarni pouk, ki je prav za prav glavni temelj omiki. Nemci to prav dobro vedo in zato ravno poučujejo svoje otroke v njih materinščini; nemška manjščina skrbi za svojo mladež prav pametno, ker se zaveda svoje narodnosti. Mi pa, ki smo v večini, pa damo svojo deco v pravem pomenu besede ponemčiti. Kaka škoda! Nemcem in posilincem je seveda ljubše, če naša deca zaostaja v omiki, tem lažje bodo potem z nami pometali, ko se bo šlo za koristi in posest. Kedo to razsodi in uvaža, ta je seveda hujskač; če pa tak učitelj v šoli zoper narodnost, zunaj pa čez društvo krščanskih žena tako podlo na furežu v pričó otrok zabavlja, če tudi nasiti vsak dan v taki hiši svoj lačni želodec — tak seveda ni hujskač. Na tak način torej trositi „omiko“ med ljudstvo in siliti v otroke nemščino, to presega daleč meje zdrave vzgoje. Saj učitelji bi morali upoštevati to, če jim je le količkaj blagor izročnih otrok ležeč na sreco. Naš sedanji šulferajnski obman pač ni mož za to, da bi bil zmožen brigati se za kaj takega; priporočal bi mu razen ljudskošolskih predmetov poučno knjigo: Richter, allgem. Erziehungslehre, 4. Aufl., St. 52; če ne razume nemške knjige, pa imamo tudi slovenske na razpolago.

Slovenjegraški okraj.

s **Mislinja.** V soboto 23. marca je začelo goriti v podstrešju Iršičeve gostilne. Mnogo ljudi se je vrlo trudilo, da so vkljub močnemu mrzlemu vetru ogenj omejili in kmalu udušili. Nevarnost je bila velika za celo vas.

s **Iz mislinjske doline.** V požrtvovalni nesebičnosti je slavno ravnateljstvo rajfajznovke v Št. Ilju pod Turjakom od rezervnega fonda naklonilo lepo pisanko občinskim revežem v Šmiklavžu in Št. Vidu. Bog plati!

s **Mislinja.** Pred svetom moramo pohvaliti izobražene, olikane, fine, uljudne in nad vse prijazno postrežljive železniške uslužbence od prog v mislinjski dolini. Beremo, da se po drugod nahajajo nevedni, surovi, udurni in neprijazni uradniki, kar v našo neizmerno veselje ni tukaj. V uradnih urah so točni na svojem sami sebi si določenem mestu, svoje dolžnosti izvršujejo uradotočno, da stranke nimajo nikoli niti najmanjšega vzroka za nezadovoljnost, pritožbo ali celo tožbo. Z ljudstvom so enega duha ter ga tudi s svojimi lepimi zgledmi pravno vzgojujejo, ker ga spoštujejo in se modro zavedajo, da so v teh krajih uslužbeni radi ljudi in ni šele dobro slovensko kmečko ljudstvo sem se naselilo radi uradnikov iz tujih krajev. Tudi za izobrazbo priprostega ljudstva in drugih skrbijo na prav izdaten način. Takole imajo včasih po mestih na kolodvorih neprijetne izkušnje marsikateri ljudje, ker so tamkaj uslužbeni in uradniki tako visoki gospodje, da hočejo vse sami vedeti in vse znanje le zase ohraniti. Če n. pr. kdo odda vozno blago, uradnik kar vse listine sam izpolni in uredi, misleč si, saj stranka ničesar ne zna; in pri komur opravičeno mislijo, da ne zna, tudi vse sami oskrbijo, na mu nočejo pokazati ničesar, naj le ostane nespreten in neveder človek. Vse drugače in plemeniteje delajo naši fino izobraženi, prelubeznivo prijazni kavalirji — železniški uslužbeni. Če kdo kaj ne napravi pravilno, mu pošljejo nazaj na dom ter ga v vseh malenkostih poučijo, da si z lastne skušnje pridobi popolno in tudi trajno znanje. Če se spregleda kakšna malenkost, pošiljatev zanesljivo gotovo pride nazaj, da se vse točno uredi, in za prihodnost tudi znanje spopolni. In to je ljudstvu v korist, ker ga ljubeznivi uslužbeni tako prijazno in prizanesljivo učijo. Da se predobrih uslužbencev plemenita ljubezen spozna še v svetlejši luči, naj navedemo nekaj srečnih slučajev. Nekdo je poslal nujno brzovozno blago v Celovec, pa ni na list zapisal drugega kakor Klaffenfurt. Glejte, tu je znanje pomanjkljivo! Uradnik se je v vsej svoji ljubezni ustrašil, da bi njegov prijatelj mogoče kedaj pozabil, v kateri deželi leži Celovec, ter mu je vrnil listino, naj pripiše tudi ime dotične dežele. Ker se je nujna pošiljatev vsled tega precej zakasnila, je bil ta očividni pouk dosti izdaten pripomoček, da ljub prijatelj nikoli več ne pozabi, v kateri deželi leži vas Celovec. Drugi uslužbenec še bolj h kosmatemu osrčju prirastli prijatelj je poslal blago v Meštince na prog Grobelno-Rogatec. Skrbni uslužbenec je vrnil listino s samoslovenskim imenom, naj se prijatelj nauči tudi svetovni in popolno osrečujoči nemški jezik, s tem da zapisuje redka izvirno nemška imena. Kaj mu je treba vedeti, da je na oni prog kakor tukaj vse dvojezično, da so vozni listi slovensko-nemški, da je na kolodvoru velike napis v obeh jezikih! Naj se le kaj prida nauči, saj nič ne de, če ima kakšno škodico, ker nobeden uk ni zastoj. Bo že vse pozabil. — V solnčni deželi goriški leži Gorica. Pravijo, da je glavno mesto. Govorili so, da bi bili tam dve železniški prog. Če je res, ali ne, kdo pa ve izmed nas priprostitih. Mogoče vejo gospodje tam pri cesti. Zato bi bilo dosti, napisati samo ime Gorica. Pa glej ga spaka. Še ti isti gospodje tam ne vejo, v katerem mestu je železniška postaja za glavno mesto goriške dežele. Čez dolgo časa, po trudapolnem premišljevanju se na spomni eden izmed najbolj učenih in najljubeznivih uslužbencev, da peljeta mimo Gorice dve prog. Naroci torej prav prijazno, naj se na listu natanko zapíše, v katero mesto kot postajno in po kateri prog se naj vozi, če hoče v glavno mesto! Izdatno se mora učiti, in potem bodo šli tepci kmalu rakom žvižgat! Pa ne mislite, da bi se take ljubeznivosti godile iz grde, črne hudobije; ampak resno in slovesno vam zatrjujemo, da se vse to vrši v olikani obliki iz ljubezni in v skrbi za uspeh ljudske izobrazbe. Najboljši dokaz za to nam je prežalostna resnica, da jih višji, ljudstvu skrajno sovražni uradniki kruto preganjajo in zaničujejo, kar si bodemo mi prav dobro zapomnili ter odločno nastopili za svoje najboljše prijatelje in ljubeznjive dobrotnike, njihovim tlačiteljem pa nekaj zapisali za ušesa.

Celjski okraj.

c **Shod Narodovcev v Vojniku.** Naš dopisnik nam poroča, da besed, ki jih je v zadnjem poročilu pomotoma pripisal g. Fridrihu, ni govoril Fridrih, ampak prof. Jošt iz Celja. Ker naš dopisnik ni poznal g. prof. Jošta, se mu je na vprašanje povedalo, da je Fridrih. Odtod pomota!

c **O shodu v Dramljah** smo še dobili sledeče poročilo: Neki Jesenek je nastopil in pravil, če bodem govoril le eno besedo, ki bi ne bila resnica, mi lahko vsak zborovalec v obraz pljune. Ko je končal svoje psovanje, mu kandidat dr. Povalej takoj dokaže, da je lagal; kako bi pač bil Jesenek

izgledal, če bi ga bili vsi opljuvali, kakor je rekel. Jesenek, glejte, da si prislužite onih 1000 K, pravijo, da bi jih zelo potrebovali, katere vam je obljubil dr. Povalej izplačati, če morete vašo trditve z dokazi podpreti, za kar vam damo časa še 14 dni. Če pa Jesenek svoje trditve ne bode mogel dokazati, imenovali ga bomo nesramnega obrekovalca in lažnjivca.

o Ustanovni shod „Društva delavcev c. kr. minkarne v Gaberjih pri Celju“ se je vršil na četno nedeljo v celjskem Narodnem domu. Otvoril ga je društveni ustanovitelj celjski vikar Gorišek, ki naglašala potrebo strokovne združitve delavstva. Za predsednika zbora se izvoli tov. Franc Trebičnik, za podpredsednika tov. Anton Rednak, za zapisničarja pa tov. Schöff. Tov. Trebičnik se zahvaljuje pripravljalnemu odboru za trud, ki ga je imel, da se je ustanovilo društvo. Potrebno je, da se delavstvo izobrazijo. Izobraženo delavstvo spoštujejo tudi delodajalci. Delavstvo se mora medsebojno podpirati in držati mora skupaj. O namenih delavskih stanovskih društev in o delavskem glasilu „Naša Moč“ govori nato zapisničar S. K. S. Z. iz Ljubljane. Vikar Gorišek naglašala, da je novo društvo krščansko-socialno delavsko društvo. V odboru morajo biti le delavci in nihče drugi. Tov. Ferdinand Jošt govori o nujni potrebi, da se pridobijo tudi druge delavske stroke za stanovsko, strokovno organizacijo. Odbor novega društva se je sestavil sledeče: Fr. Trebičnik, predsednik; Anton Rednak, namestnik; Frančišek Skale, zapisnikar; Ferdinand Jošt, knjižničar; Jakob Tovornik, blagajnik; Franc. Apat, blagajnikov namestnik; odborniki so: Avguštin Jagger, Alojzij Cimerman, Šimon Kobola, Jan. Zaler, Jurij Speglič, Jakob Rojc.

o Hmeljarsko društvo v Zalcu se je vsled zadnjih dogodkov vendar vzdramilo in se začelo vsaj nekoliko gibati. To je dokazal prvi shod tega društva v St. Juriju ob Taboru. Toda mi svarimo gospode prireditelje, naj ob takih priložnostih ne bi jejo bodisi prikrito ali neprikrito po „Slov. Gosp.“ in dr. Korošec. Dejstvo ostan, da bi še društvo vedno spalo, ako bi g. dr. Korošec s svojimi shodi ne prinesel vsaj posredno tudi v naše društvo življenja. In nadalje ostane tudi dejstvo, da še hmeljarsko društvo sedaj ne razume položaja, ki je nastal vsled nove postave. Ako kmalu ne stori potrebnih korakov, bo hudo oškodovano hmeljarje v celi Savinjski dolini. Novi zakon ima za nas izvenredno veliko ugodnosti, te je treba v določenih terminih izrabi. Slavno društvo, na noge!

o Odgovor „Savinjskemu kmetu“ v štev. 36 „Domovine“: Neki savinjski kmet, ktere ga pa mi prav dobro poznamo kot velikega bradatega gospoda iz Celja, kateri nima pedi kmetijskega posestva, kateri se ne živi od žuljev svojih rok, ampak le od tinte in zopet tinte, kar nam najbolj spričujedolgi članek v „Domovini“ štev. 36 „Iz Savinjske doline“, ktere ga je ta gospod kmet samo iz žaljenega samoljublja do starega prijatelja in iz zavisti v prostem času skrbulal. Da se gre temu velikemu domoljubu samo za to, da še kolikor le mogoče poveča razpor med Slovenci in zbežajo volilce, da je temu miroljubnemu gospodu kmetu pravica postranska, hujskanje in laž pa glavna stvar, naj naši spoštovani volilci posnamejo iz naslednjega: Laž je, da „Slov. kmečka zveza“ vsiljuje komu politično in versko prepričanja, pač pa ta brani in bode zmiraj branila naše politične in verske svetlinje, zraven pa skušala kmeta gospodarsko osamosvojiti. Druga laž je, da bi kandidat „Kmečke zveze“ dr. Josip Povalej imel, če tudi, finančni uradnik, kaj s predpisovanjem davkov opraviti, in smo mi pripravljeni gosp. savinjskemu kmetu izplačati 1000 K, če nam dokaže, da je dr. Povalej kedaj le en vinar davka komu predpisal. Gospod savinjski kmet! 1000 K ni za psa, in vam bi vsaj za nekaj dni zaleglo, če tudi ste navedeni več izdati, kakor imate pod palcem. Tretja laž. Dr. Povalej tudi kot interni uradnik ni referent v indirektnih finančnih zadevah v okraju Celje in Vrnsko in tudi nikdar ni bil; glejte gospod kmet, tudi to vam je znano, pa kaj je vam in neutralni „Domovini“ za resnico, vam je le na tem, da udarite po „Kmečki zvezi“ in njenem kandidatu. Po tem takem tudi gosp. savinjski kmet nikakor ne more presojevati uradnega delovanja dr. Jos. Povaleja, tem manj, ker mu če že ravno precej staremu niti glavni principi finančne uprave niso znani. Nasproti pa smo v srečnem položaju, da lahko volilcem celjsko-vrnskega okraja povemo na ves glas, da imamo ravno iz okrajev, v katerih je dr. Povalej upravni referent, najpohvalnejša priporočila o ljudomilem in vseskozi korektnem uradnem delovanju tega kandidata, posebno napram kmečkim posestnikom, znano nam je, da v slučajih, kjer postava ni popolnoma jasna, dr. Povalej isto zmiraj tolmači v prid stranki in ne v prid fiskusu. Dokazemo pa tudi lahko, da je dr. Povalej tudi v drugih oddelkih (on je samo pristojbinski referent za desetek) finančne uprave dosegel marsikteremu prošnjiku s svojim uplivnim posredovanjem ugodno in hitro rešitev, in se do sedaj še nikdo ni do njega obrnil brez uspeha, akoravno je takih prošnikov ogromno, če se pomisli, da se obračajo vsi Slovenci v finančnih stvareh ravno na njega. Na drugi strani pa je dr. Povalej tudi kmečki veleposestnik v St. Jurju in tako sam prav dobro ve, ktera versta davkov je za kmeta najbolj ostra in neopravičena in smo mi le prepričani, da bo dr. Povalej svoje veliko znanje v finančni stroki posvetil posebno v olajšavo kmečkih bremen, in mu bode tem lažje pobijati sedajni ostri in

neupravičeni splošni davčni sistem, o čemur nas je ta kandidat na svojih volilnih shodih popolnoma prepričal. Zaupniki kmečke zveze so si dobro premislili, ko so postavili svojim kandidatom dr. Povaleja, ker dobro vedo, da so si s tem pridobili neumorno delavno moč in pravega vnetega zastopnika in odkritosrčnega prijatelja kmečkega stanu, moža, ktere ga že poznajo od mladih let kot navdušenega pristaša kmečke misli in svojega neustrašivega sobojevnika! Vi možje Savinčani, ostanite hladnokrvni, ne dajte se premotiti od vaših lažiprijateljev, od ljudij, ki iščejo zveze s socialdemokrati in Nemci, samo, da bi vas ugonobili! Če boste videli in slišali dr. Povaleja v Vaši sredini, boste tudi sami spoznali njegovo veliko vsestransko sposobnost za vašega zastopnika, in tudi vi mu boste radi in z vsem zaupanjem dali soglasno vaše glasove prihodnji volitvi, kakor bomo storili tudi „Spodnji Št. Jurčani“.

Brežiški okraj.

b Velik ljudski tabor na Blanci bo na belo nedeljo dne 7. aprila 1907 ob ¼4. uri popoldne. Priredi ga Slovenska kmečka zveza. Govorili bodo dr. Benkovič, Roškar in dr. Jankovič.

b Sv. Marijeta poleg Rimskih toplic. Na praznik Marijinega Oznanenja ste bili pri nas dve pridigi, kar se le redko kedaj zgodi. Ena pridiga je bila, kakor druga leta, v Lurški cerkvi ob 10., in druga pa ob 8. uri tik župnijske cerkve, kjer je kandidat Čobal na mokraskem shodu govoril, ali pravzaprav otrobe vezal. Ako bi bili poprej vedeli, da zna tako farbat, bi mu bili nekaj jaje poslali, naj bi jih za piruhe ali pisanke potarbal. Pravil je svojim privržencem, katerih ni bilo čez 30, kajti drugi so bili radovedneži, da so socialdemokrati splošno volilno pravico povzročili in na dan spravili. In takega nevednega kandidata naj bi delavo na Dunaj poslali? Za tako nevednega ga vendar nismo imeli. Med drugim je tudi rekel: Ljudje pravijo, da vam mi hočemo vero vzeti. Toda vera je vendar v srcu, kako bi mogel komu vero iz srca vzeti itd. Tega pa ni iz nevednosti govoril, ampak se zanašal na nevednost svojih poslušalcev. G. Miha, ta je bila neokritosrčna! Zakaj vaš list vedno vero, cerkev in duhovnike napada; no gotovo ne za to, da bi vero utrdil, ampak zadržal. Zakaj pa, gospod Miha, drugod, v Zagorju, v Trbovljah drugače govorite, in vero napadate? Tukaj si pač niste upali iz srca govoriti poslušalcem, ki so večinoma šli po Vašem shodu k službi božji v Lurško cerkev. Gospod Čobal, škoda za čas in pot.

Narodno gospodarstvo.

g Sv. Duh pri Lučanah. Tukajšna posojilnica je imela dne 17. marca 1907 svoj letni občni zbor. Prometa je imela v preteklem letu 264.255 K 96 vin. Na predlog gosp. A. Majcena dovoli se za železnico Zeleni Travniki—Maribor 1000 kron, se kupi čistilni stroj, in se vpelja hišni hranilni nabiralniki. Predlog za železnico Zeleni Travniki—Maribor se je sprejel s posebnim navdušenjem. To zopet kaže, kako potrebna je ta železnica za tukajšno okolico. To se je osobito pokazalo pri deputaciji dne 11. marca. Deputacije se je udeležilo nad 100 oseb. Isto je pred poldnevom sprejel precej hladno c. kr. d. glavni v navzočnosti dež. odbora. Popoldne so se župani posameznih občin — bilo jih je 26 zastopanih — predstavili poslancem. Tukajšnega župana oziroma tukajšno občino je zastopal g. nadučitelj A. Majcen.

g Kdo je kriv draginje mesa? Mestjani zavračajo krivdo mesne draginje na kmeta. Pred nekoliko dnevi pa je pisal nek dunajski list: Ako primerjamo sedanjo ceno živine s cenami dne 26. oktobra 1906, ko je bila najvišja, vidimo, da je tudi najboljša vrsta mesa od tega časa za 4 krone pri 100 kg. žive teže ceneja in da bi z ozirom na to moral biti en kilogram mesa za 18 vinarjev cenejši kakor takrat. Kljub temu se pa cene mesa na Dunaju niso znižale. Torej mora biti draginje mesa kdo drugi kriv in ne kmet.

g Sveče se podražijo. Vse močnejše tovarne za sveče so naredile kartel (zvezo) ter sklenile podražiti sveče povprečno za osem do deset proc.

Drobtinice.

d Velike vojaške vaje se vrše letos na Koroškem in po Soški dolini. Vojaštvo pride v Kobarid že meseca aprila. Poizkušali bodo novo ustanovljene gorske polke. Vaj se udeležita 3. in 14. armadni zbor. Cesarske vaje se bodo letos vršile na Tridentinskem na Tirolskem.

d Cene cvetlic. Angleški vrtnar Ravet je plačal za ameriško rožo 10.000 dolarjev. Nihče ni mislil, da se bo našel mož, ki bo plačal za cvetlico še večjo ceno. Sedaj je pa bostonski bankir N. plačal za nagelj 30.000 dolarjev. Za potaknjence tega nagelja je zahteval okoli 300 kron. Kot najdražje ovetlice so veljale do sedaj orhideje.

d Posvarjena ženska radovednost. Ratiborski list „Katholische Noviny“, glasilu pruskih Čehov, pripoveduje leta zanimiv dogodek iz češke naselbine Oldžišova iz pruske Šlezije: V Oldžišovu je bila velika ženitnina; že celo uro pred poroko so stale stare in mlade ženske pred cerkvijo ter pričakovale ženina in neveste. Ko je to cerkovnik opazil, šel je

v žagrad, vzal sveče in začel jih je deliti dekletom pred cerkvijo in potem prižigati. „Kaj to pomeni?“ vprašajo dekleta. Cerkovnik pa odgovori: Ali ne veste iz sv. pisma, da modre device imajo pričakovati ženina s svetilom? Nastal je velik smeh in nekatera dekleta niso sveč niti vrnila, ampak od sramote so zbežala domu s trdnim sklepom, da nikoli več ne bodo tako radovedne.

Najnovejše novice.

Shod na Tinjskem na Velikonočni ponedeljek se je sijajno obnesel. Okoli 500 oseb je pozorno poslušalo zanimiva izvajanja kandidata dr. Korošca. G. kandidat je osvetlil tudi laži o „zvišani“ duhovniški plači. Ni res, kakor lažejo po okraju pristaši Narodne stranke in socialdemokrati, da se je duhovnikom zvišala plača vsega skupaj za 9 milijonov kron, ampak resnica je, da vsega skupaj za vso avstrijsko duhovščino samo za 4 milijone 800.000 kron. Povišanje pa dobijo le isti kapelani, ki nimajo višjih rednih dohodkov nego 300 gld., in isti župniki, ki nimajo več nego 600 gld. rednih dohodkov. Duhovniki na bogatih župnijah, škofje itd. ne dobijo vinarja več. To je torej pravična razdelitev in noben trezen človek ne more temu ugovarjati, ako se v resnici potrebnemu tudi kaj da. To zvišanje pa je tako urejeno, da dobijo vsako peto leto potrebni kaplani in župniki 50 gld. več. To zvišanje vsako peto leto se bo zgodilo samo osemkrat. Drugi stanovi so mnogo boljše plačani, n. pr. učitelji, ki je stalno nameščen, dobi takoj 600 gld., kapelan mora služiti 30 let, da po novi „zvišani“ plači pride do te višine. Vsak pisar v mestu ima tudi boljšo plačo. Pripomniti je nadalje treba, da se vsled te „zvišane“ plače ne bo davek niti za en krtajcar povišal. Država je svoječasno oropala cerkev premoženja v denarju in posestvu, za to se tudi ne bo dovolilo, da bi moralo ljudstvo z novimi davki plačevati cerkev! Povejte vsakemu, da je lažnik, kdor pravi, da se je vsled duhovniških plač le za en krajcar zvišal davek! Neumno je tudi trditi, da je dr. Korošec zvišal plače. To je bilo nameravano že leta in leta, predno je dr. Korošec sploh slutil, da bo kedaj na Dunaju, in tudi sedaj ni on sam sklepal, ampak v zbornici sedi 425 poslancev, ki imajo odločevati. Vemo, od katere strani prihajajo vse te laži, in če bo to šlo naprej, udarilo bomo neusmiljeno, da bodo podpihovalci zaječali. G. kandidat je razvijal še potem med glasnim odobravanjem program Kmečke zveze, na kojem kandidira. Zborovalci navdušeno sprejeli kandidaturu. G. predsednik Zof iz Smarja spodbujal volilce, da se dne 14. maja polnoštevilno udeležijo volitve!

Shod v Mestinju. Celjski liberalci so po „ovinkih“, po svojih zaupnikih in posebno po liberalnih učiteljih za ta shod nabrali mnogo manj podpisov, kakor se je mislilo. Žal, da se je podpisalo — gotovo vsled kake lažnjive agitacije — tudi par kmečkih pristašev. Večinoma so pa podpisani znani liberalci in stari štajercianci — oboji v najlepši slogi! Upamo, da se dalje ne vsede nihče več na limance celjskim liberalcem in liberalnim učiteljem, ki hočejo v Mestinju proglasiti po „neodvisnih“ sebi ljubega kandidata. Pazite, kmetje! Naj ne bo nihče Judež izmed kmečkih vrst, ki bi nas prodal celjskim zdražbarjem! Lepaki za shod so se tiskali tam kakor liberalni „Narodni List“.

p Velika nedelja. Dobili smo od zanesljive strani nasl. dnji dopis: Ker sem priobčil lažnjive spise lansko leto v protiverskem listu „Štajerc“ zoper našega častitega g. kaplana, me veže dolžnost, njih odpuščenja prositi. Prosim jih torej pred vsemi, ki so brali prej zoper njih, naj zdaj preberejo, da je bilo prej vse lažljivo. Pred vsemi bralci njih prosim odpuščenja, posebno pa pred tistimi, ki so imeli to za resnico. Njim toraj zakličem pred vsem svetom, posebno pa pred domačimi župljani, da so g. kaplan časti vreden duhovnik, ki nam je dolžnost njih ubogati in spoštovati. Nekdanji dopisnik „Štajerca“.

b Občina Videm je imenovala g. Josipa Sierja, dež. sod. svetnika in vodjo okrajne sodnije v Brežicah, za svojega častnega občana.

*** Draginja.** Igle in sukanec (cvirn) so postali dražji in sicer igle za 10%, sukanec pa za 4–5 v. klobčič. — Milo se bo podražilo za 3 K pri 100 kg.

*** Meso v Gradu** prodajajo od 1. aprila: kg. volovskega mesa 124, 140 in 156 v. kg. kravjega, bikovega mesa pa 95, 111, 127 vin.

*** Tržne vesti.** Poročila o stanju setvij še vedno niso zanesljiva in bodo gotovo šele april pokazal, kako so setve prezimile. Cene in druge tržne razmere ne kažejo, da bi vladal kak strah glede setvij, ter posebnih sprememb nismo doživeli. Severna Amerika poroča o splošnem ugodno, iz Indije dohajajo različna poročila. Rusija seveda še ne poroča nič, ker je še vse s snegom pokrito. Druge pokrajine ne poročajo ugodno, le Nemčija se boji, da bo treba večinoma zimske setve podorati. Promet je bil neznamen, ponudbe jako skromne. Pšenica stalna, cene neomahljive. Rž je nazadovala, tako da je izgubila, kar si je pretečeni teden pridobila. Oves se je moral zadovoljiti z nižjimi cenami, ker je zahteva majhna, dovoz večji. Turšica je ostala brez posebnih sprememb. Otrobav primanjkuje, zato je cena visoka. Cena živini je na Dunaju padla za 3–4 K. Hmelj je brez zanimanja, promet majhen, cene nestalne. Sene ima neznamen promet in zato nestalne cene.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sp. jemajo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnistvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Stampilje

iz kavnika, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Pravo kmečko silvovko in droženko, za kateri pristnost se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčevini števil. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26—14)**Vino**, ceno in pristno istrijsko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Kringi, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manj ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje tudi rad uzorce. 50 26—11**Krojačem in šiviljam** priporočam vzorce (Schnittmuster) za razne obleke po najnovejših modah krojaški mojster Ivan Keček, Sv. Tomaž bl. Ormoža. 100 10-8**Krasno-****barvne****kanarčke****drdrače**, kvo-**kače in slav-****cem slično****pojčke**, ki so**dobili v Ustji****1. 1906 I. od-****liko, pripo-****roča po 12 do 20 K** na 8dnevni**poskus; samice po 3 in 4 K I. E.****Weizl, Maribor, Zofijin trg 3.****Stef. Kaufman**

trgovec z železnino v Radgoni

zraven hranilnice

priporočam svojo veliko zalogo,

motik, srpov, kos itd. iz naj-

boljšega železa po najnižjih

cenah: 147 10-5

Kdo želi za praznike lep

in močen klobuk po nizki ceni

dobiti naj ga kupi pri Vi-

tanjskem klobučarju

140 24-5 Frano Jankovič.

Nova enonadstropna najemniška

hiša z 8 strankami, uradno doka-

zano nese sedaj 1555 K na leto,

z dobro obiskano trgovino in pri-

pravnica za gostilno, z vsem potrebnim

oskrbljena in z vrtom, obse-

ga 1000 m², je na prodaj. Tudi

stavbišče tik Celja je na prodaj.

Prodaja se le Slovincu. Cena 14.000

gld. Izplačati je 3-4 tisoč gld.

Zelo pripravnica za kak savod. 3-8

Več pove Jos. Kosi, Celje, Breg 34.

Harmonike bom prodajal zelo po

ceni do 1. julija, lastni izdelki.

Cena je najmanj za 20 K nižja.

Fr. Bukšek, izdelovatelj harmonik,

Breg pri Ptaju. 180 8-3

Sepljene trte imam za oddati in

sicer 1000 na zeleno sepljenih,

kakor: plavec, portugalka, muškat,

beli bu gundec. Cena 100 komadov

16 kron. Pošljem sortirano in vestno.

Severin Koprivc, Artiše pri Brezjah.

205 2-2

Za učenca sprejem pridnega fanta in enega mladega mirarskega pomočnika Josip Filac, izdelovatelj harmonik, Slovenjgradec. 114 2-2**Oskrbnik** se sprejme takoj na malo posestvo pri Sv. Jederti na Laškem. Za plačo se daje prosto stanovanje, njiva z vrtom in desetina sadnega mošta. Posebno se priporoča rokodelcem. Natančneje se zve pri Albinu Scheligo na Polzei. 208 2-2**Zaradi preselitve** se prodaja iz proste roke domačija, ležeca ob okrajni cesti in pet minut od kolodvora, po primerno nizki ceni. Zglasiti se je pri Franc Jelovšek, posestnik na Polzei. 209 8-2**Posestvo** v najlepšem kraju blizu Maribora, lepo gospodarstvo, se po ceni prodaja. Pobrežje št. 55. 3-2**Učenca**, od 14-16 let starega, sprejme V. Ferenčak, stavbeni in mizarjski mojster na Vidmu ob Savi. 4-2**Stavbeni prostori**, 15 minut od mariborskega južnega kolodvora, za zidanje vil sposobni, se po ceni prodajo. Kdo? pove upravnistvo. 215 5-2**Učenec** iz poštene hiše se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga pri Jos. Sorko, trgovcu na Bregu pri Ptaju.**Lepo posestvo** pri Sv. Jakobu v Slov. gor., blizu farne cerkve in okrajne ceste, katero meri 81 orolov in obetoji iz rodovitnih njiv, lepih travnikov in sadonosnikov, se takoj prodaja. Hiša in vse gospodarsko poslopje je v dobrem stanu. — Natančneje podatke daje Alojzija Sirk, posestnica pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 201 3-2**Kupim vodno žago**, mlin ali gostilno. Vsak ponudnik naj naznani ceno in dohodek in kako obstoji. Naslov: Jož. Repe, Ljubljana, Karlovska cesta 22. 203 8-2**Novozidana hiša** z 2 sobama, kuhinjo, kletjo, svinjskimi hlevi, studencem in 2 vrtoma se po ceni prodaja. Maribor, Pickererstrasse 31. 3-2**Šafar** za živino, sadjerejo ali poljedelstvo išče službo. Naslov pri upravnistvu. 204 8-2**Posestvo** v Švabeku, dve uri od pošte in železnice Pliberk na Koroškem, z mlinom in žago (stanovna voda), pohištvo in 1 ha zemljišča se za 4000 K prostovoljno prodaja. Vprašati je pri Sokol Rud. v Švabeku, pošta Pliberk. 2-2**Trte**, cepljene, ameriške, najboljše vrste, prodaja P. Srebre, Tegethoffstrasse 23. 198 3-2**Močnega sodarskega učenca** se sprejme. Maribor, Schillerstrasse 17. 207 2-2**Dva učenca** sprejme Oroslov Dolenc, svečar in lactar, Ljubljana. 199 3-2**Kupujte Nar. kolek!****Kuverte**

priporočam

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Veliko posestvo se prodaja

3/4 ure od Maribora, obstoječe iz velikih travnikov, njiv, lepega gozda za sekati in vinograda. Vsega skupaj osem poslopij, tudi velike kleti s premičnim orodjem. Prodaja se zelo po ceni. Vsega skupaj je 61 orolov. Poizve se pri g. Leopold Barta, lastnik firme Leopold Blam, Maribor, Gosposke ulice 5. 231 3-2

Posestvo je naprodaj

na Spodnjem Štajerskem v lepem in prijaznem kraju.

Več pove

205 3-3

Karol Cimpršek, trgovec, Laški trg.

Pozor,**kmetje in fantje!**

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskine) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurisic, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 5-5

Pozor,**kmetice in dekleta!**

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurisic, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 5-5

Katehetje!

Trgovina Cirilove tiskarne priporoča krasne podobe za prvo sv. obhajilo po 6, 14, 16, 20, 30 in 40 vinarjev v razni velikosti. V zalogi ima tudi obhajilne podobe Mül-lerjeve, Kühlenove i. dr.

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici v venec splel Mart. Jurkovič se še dobijo v trgovini Cirilove tiskarne v platno vezane po 2 K, s poštino 2 K 20 vin.

Zahtevajte

zahtoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 865. Srebrna damska remontar ara gld. 3'50

Št. 812. Srebrna remontar ara za gospode 3'50

Št. 837. Srebrna anker ara, 15 kamenov, gld. 5. 6'50

Št. 841. Srebrna anker ara, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna zld. 7-9'50

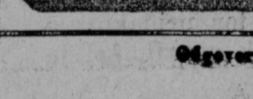
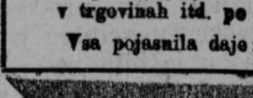
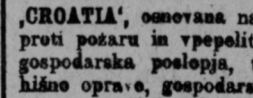
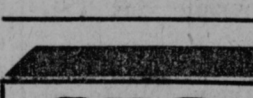
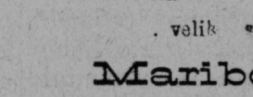
Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vrnemo se proti polni svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

valik. največja zaloga ur srebrnine in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.

Maribor (Marburg), Štajersko.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

v Mariboru, Koroške ulice št. 5

priporoča

Molitvenike:

Baraga, Dušna paša z velikimi 6r-kami K 2'80
Bartol, Hoja za Marijo " 1'60
Bezjak, Marija, žalostna Mati " 1'20
Čede, Sveto opravilo " 1'30
Furlan, Trinajst torkov v čast sv. Antonu " 1'—
Godec, Lurška Mati božja " 2'20
Herg, Venec pobožnih molitev in svetih pesmi " 2'80
Kalan, Hodi za Kristusom " 2'—
Karlin, Priprava na smrt " 2'20
Kerčon, Rafael, ali nauki in molitve za mladino " 1'60
Kosar, Nebeška hrana, 2 dela po " 2'20
Skuhala, Ključek nebeški " 60
Slomšek, Življenja srečen pot " 2'—
Slomšek, Krščansko devišstvo " 2'—
Škufca, Smarnice " 2'—
Dr. Gregorec, Smarnice " 2'40
Duhovni vrtec " 1'—
Walter, Rožni venec " 2'—
Slava Gospodu! z velikimi 6rkami " 2'80

Škapulirje:

Srca Jezusovega 16 v
Brezmadežnega spočetja 20 "
Karmelske Matere božje 16 "
Žalostne Matere božje 16 "
Svetega Duha 20 "
Sv. Frančiška za III. red 20 "
Sv. Jožefa 20 "

Rožne vence:

Za otroke po 16 v
Iz ribje kosti (biserni) od 60 v do 3 K
Srebrne 3-6 K
Z napeljanimi in premakljivimi jagodami 50 v
Leseni, koščeni, kokusovi v raznih barvah in zelo po ceni.

Križci:

Za rožne vence, za steno, stoječi, ki se lahko denejo na mizo pri sprevidanju bolnikov v raznih nizkih cenah.

Male podobice v veliki izbiri, različne velikosti in kakovosti s žipkami na kartonu s slovenskimi podpismi in molitvicami. 100 kom. K 70, K 80, K 1—, K 1-10, K 1-20, K 1-40, K 1-60, K 1-80, K 2—, K 2-40, K 3—, K 3-60, K 4—, K 4-40, K 5—, K 6— in višje v ceni; tudi fini francoski jeklorezi po raznih cenah.

Kovačič Fr.: Občna metafizika ali ontologija. Broš. K 3—, vez. K 3'60. Poština 20 v.

Vercruysse o Br.: Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta. Dva zvezka. Vsak zvezek broširan K 3—, vezan K 4—, poština 20 v.

Dr. Ivan Križanič: Življenjepis. Po znižani ceni 20 v.

Ant. Mart. Slomšek: Pridige osnovane. Po znižani ceni broširano K 3—.

Kavčič Jak.: Katoliška liturgika. V platno vez. K 2—, poština 20 v.

Somrek dr. Jos.: Gospodova zadnja večerja. Trdo vez. po pošti K 2'20.

Razglas.

Stavbeni odbor za zgradbo 'Narodne šole' v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem vabi p. n. obrtnike, naj se blagovolijo udeležiti ofertne obravnave v zadevi zgradbe imenovane šole. Ponudbe za celotno delo ali pa za posamezna dela naj se podpisane vpošljejo najpozneje do 10. aprila 1907.

Narčni, proračun in stavbeni pogoji so od 27. t. m. do zgoraj označenega dne (izven 30. in 31. marca) vsak dan popoldne na vpogled v župnijski ali pa v občinski pisarni v Št. Jakobu v Rožu.

Posamezna dela z materialom vred so proračunjena:

1. Zidarska dela na 56.886.— K
2. Tesarska dela na 11.778'45 "
3. Kleparska dela na 1.233'60 "
4. Mizarska, ključavničarska in steklarska dela na 20.928'30 "
5. Lončarska dela na 2.276'— "

Skupaj 93.102'35 K

Stavbeni odbor si pridržuje pravico, tako skupno delo kakor tudi posamezna dela oddati po svoji prosti volji, brez ozira na vposlanih ponudb višino.

Št. Jakob v Rožu, dne 20. marca 1907.

104 1-3

Matej Razum i. r., župnik.

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vsa notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najboljše hišno zdravilo, ki izvrstno deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osobito deluje izvrstno proti protinu (gihtu), reumatizmu, bodanju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobilu, kašlju, prehlajenju, sušici, jetni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, grču, agagji, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznanih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so, tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto: 765 (10-10)

12 stekleničic (1 tucat) 5 K, 24 stekleničic (2 tucata) 8'60 K

36 stekleničic (3 tucate) 12'40 K.

Manje od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.